

1. Эдвинссон Л. Корпоративная долгота. Навигация в экономике, основанной на знаниях/ Л. Эдвинссон. — М. : ИНФРА. 2005. — 248 с.
2. Bain&Company Home page [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.bain.com/management_tools/tools_balanced.asp?groupcode=2.
3. Островська Г. Й. Запровадження системи вартісноорієнтованого управління вертикально-інтегрованих підприємств / Г. Й. Островська // Галицький економічний вісник. — Тернопіль : 2007. — № 2. — С. 38–51.

УДК 004:[005.915:334.78:339.9]

Островська О. А.,

к.е.н., доцент,

доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Технологія XBRL: обробка бізнес-інформації в умовах глобалізації світової економіки

Інноваційним сучасним загально визнаним на міжнародному рівні інструментом ділової, зокрема фінансової, звітності, стає технологія е Xtensible Business Reporting Language - XBRL.

XBRL у корпоративних фінансах є відкритим стандартом для складання й подання фінансової звітності відповідно до IFRS та GAAP в електронному вигляді[1]. Стандарт XBRL досить широко використовується в світі з метою обміну бізнес-інформацією, зокрема, для електронного обміну фінансовими даними, що наразі залишається абсолютною інновацією у формуванні звітності в Україні. Відкритість стандарту XBRL означає можливість його впровадження без необхідності придбання програмних ліцензій та оплати за використання.

Відомо, що ділова інформація, представлена в форматі doc або pdf, сприймається як відображення окремих символів, які не мають своїх характеристик і історії. Натомість XBRL наділяє кожен одиницю інформації індивідуальними мітками–тегами [2]. Отже, XBRL використовує

ідентифікаційну мітку для кожного окремого елемента даних, замість того, щоб розглядати фінансову інформацію у вигляді тексту / друкованого документа / таблиці. Таким чином, XBRL забезпечує трансляцію бухгалтерських понять в зрозумілий комп'ютерним засобам набір фінансових даних. Побудована звітність може сприйматись інформаційною системою незалежно від програмного забезпечення, оскільки, на відміну від побудованої в графічному / текстовому / табличному редакторі у вигляді таблиці або тексту, звітність у форматі XBRL є гнучкою, і відповідне ПЗ може її опрацьовувати і відображати у текстовому / табличному / графічному / параметричному / іншому вигляді, у т. ч. й сучасними програмами пакета Microsoft Office. XBRL дозволяє висловлювати за допомогою семантичних засобів загальні для учасників ринку і регулюючих органів вимоги до подання бізнес-звітності, є специфікацією розширюваної мови розмітки XML саме для цілей бізнесу. Основна мета технології - інтеграція даних в бухгалтерські та інші інформаційно-аналітичні системи для більш ефективного оброблення та передачі ділових відомостей, головне завдання - вироблення оптимальної схеми обміну фінансовою інформацією у звітах між учасниками міжнародного ринку, створення і порівняння ділової звітності. Отже, XBRL є засобом комунікації й обміну бізнес-інформацією між бізнес-системами в умовах глобалізації світової економіки, що актуалізує поширення впровадження Стандарту в умовах інтеграції України в Європейський економічний простір.

Специфікація XBRL розробляється міжнародною організацією XBRL International Inc. Стандарт набув поширення у багатьох країнах світу, стаючи все більш популярним при підготовці та аналізі фінансової звітності. Початок розвитку XBRL покладено Комісією з цінних паперів (SEC) США, де в 2001 році для компаній комерційного промислового сектору була опублікована перша міжнародна таксономія XBRL, а з метою прискорення здійснення кредитного аналізу дані з програм бухгалтерського обліку в форматі XBRL почали конвертувати банки. Уряд США рекомендував урядовим компаніям використовувати XBRL. Microsoft стала першою компанією, яка у 2002 році

архівувала фінансову звітність в XBRL. У 2003 році Національна податкова інспекція Японії прийняла XBRL формат для заповнення податкової звітності, і Токійська фондова біржа надала інвесторам всю річну звітність в цьому форматі. 2004 року XBRL випускає для користувачів «Архітектуру Таксономії по фінансовій звітності» (Financial Reporting Taxonomies Architecture), фондова біржа Торонто (Канада) публікує річну звітність в XBRL. У 2005 році SEC США було створено добровільну програму із надання фінансової звітності в форматі XBRL, в якій взяли участь 47 провідних компаній із загальною капіталізацією в 2 трлн. дол. (Microsoft, EDGAR Online, United Technologies, ін.). 2006 року розроблено таксономію для IFRS, 2007 - запроваджується інструмент для роботи зі звітністю в XBRL в Німеччині. З 2009 року XBRL є обов'язковим стандартом подання фінансової звітності для всіх емітентів відповідно до вимог SEC США.

Нами визначено такі переваги використання технології XBRL:

- стандартизація й співставність даних компаній будь-якої країни світу незалежно від національної мови з метою прийняття рішень щодо інвестування;
- можливість готувати звітність у межах однієї організації / бізнес-процесу;
- зниження витрат користувачів за рахунок підвищення точності та достовірності, а також швидкості обміну фінансовою інформацією;
- інтерактивність даних, які розпізнаються програмним забезпеченням і подаються користувачам у зручному для них вигляді: після внесення в інформаційну систему відомостей в XBRL користувачі можуть роздруковувати інформацію у візуальному вигляді, відобразити її у HTML-форматі в Internet, подавати звітність до державних органів, використовувати в інформаційних системах різної складності для аналізу діяльності компанії тощо.

Слід зазначити, що таксономію за IFRS перекладено українською мовою [3]. Це сприяє активному впровадженню XBRL в Україні з метою однозначного тлумачення в усьому світі складових вітчизняної фінансової звітності. Таким чином, сучасний новітній інструмент підготовки, аналізу і передачі бізнес-інформації, що скорочує витрати, підвищує ефективність і якість даних, має всі

передумови для його поширення, що актуалізується в умовах глобалізації світової економіки та інтеграції України в Європейський економічний простір.

Список використаних джерел:

1. XBRL. The Business Reporting Standard [Електронний ресурс]. – Режим доступу : // [http:// www.xbrl.org](http://www.xbrl.org)
2. Ch. Hoffman, L.Watson. XBRL for Dummies. – John Wiley & Sons, 2009 – 436 p.
3. Ukrainian IFRS Taxonomy [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ifrs.org/Usearound-the-world/IFRS-translations/Pages/Ukrainian-IFRS-Taxonomy.aspx>.

УДК 102.338

Охотнікова О.М.

*к.ю.н., доцент кафедри конституційного та
адміністративного права КНЕУ
імені Вадима Гетьмана*

Мережа як визначальна організаційна форма в сфері корпоративних фінансів в умовах глобалізації

Глобалізаційні процеси, які охопили світову економіку, призвели до тісного взаємозв'язку, де виробнича кооперація та спеціалізація досягають всесвітніх масштабів, при цьому транснаціональні корпорації стають домінуючою формою власності, а загальний розвиток економіки здійснюється завдяки запровадженню нових технологій та організаційних форм в сфері корпоративних фінансів.

Однією із визначальних організаційних форм є мережа, яка являє з себе систему взаємозалежних вузлів, відносини між якими є асиметричні, що сприяє необхідному ефективному функціонуванню мережі для циркуляції грошей[1], що забезпечує, на наш погляд, ефективність в сфері корпоративних фінансів.